

Na temelju članka 18. stavka 1. točke 14. Statuta Lučke uprave Rijeka, te članka 4. Pravilnika o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama, te načinu sprječavanja širenja isteklih ulja u lukama (N.N. br. 51/05, 127/10, 34/13, 88/13, 79/15, 53/16 i 41/17), Upravno vijeće Lučke uprave Rijeka, na svojoj 133. sjednici održanoj 5. rujna 2018. godine donosi sljedeći:

P R A V I L N I K

kojim se određuju posebne sigurnosne, zaštitne i druge mjere kod rukovanja opasnim tvarima na lučkom području kojim upravlja Lučka uprava Rijeka

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se posebne sigurnosne, zaštitne i druge mjere kojih se moraju pridržavati svi oni koji na bilo koji način rukuju opasnim tvarima na lučkom području luke Rijeka i luke Bršica kojim upravlja Lučka uprava Rijeka.

U smislu ovog Pravilnika lučko područje kojim upravlja Lučka uprava Rijeka obuhvaća kopneno i morsko područje kako je navedeno u Odluci o osnivanju Lučke uprave Rijeka („Narodne novine“, br. 42/96, 26/02, 54/02, 72/07, 121/12, 14/14 i 115/15), a čine ga: Bazen Rijeka, Bazen Bakar, Bazen Raša, Bazen Zamet i Bazen Omišalj te Istočno i Zapadno sidrište luke Rijeka.

Članak 2.

Opasnim tvarima u smislu ovog Pravilnika smatraju se tvari određene Zakonom o prijevozu opasnih tvari, tvari klasificirane po IMDG kodeksu, opasne tekuće tvari nabrojene u Poglavlju 17 IBC Kodeksa, ukapljeni plinovi nabrojeni u Poglavlju 19 IGC Kodeksa, krute tvari koje se odnose na Dodatak I, IMSB Kodeksa, one tvari za čiji su prijevoz odgovarajući preduvjeti navedeni u skladu s člankom 1.1.3 IBC Kodeksa ili člankom 1.1.6 IGC Kodeksa, kao i druge tvari koje se zbog svojih svojstava prema važećim propisima u RH smatraju opasnim tvarima.

Onečišćujuće tvari su ulja kako su definirana u Aneksu I MARPOL (73/78) konvencije, štetne tekuće tvari kako je definirano u Aneksu II MARPOL(73/78) konvencije, štetne tvari kako je definirano u Aneksu III MARPOL (73/78) konvencije.

Članak 3.

Zabranjeno je rukovanje opasnim tvarima u luci ako luka, odnosno dio luke, nije posebno organiziran za rukovanje tim tvarima te ako stručna osoba nije prisutna na mjestu rukovanja opasnim tvarima.

Rukovanje opasnim tvarima obuhvaća: ukrcaj, iskrcaj i prekrcaj iz broda ili vozila, popravak pakovanja (ambalaže) ukoliko radi oštećenja iste dolazi do prosipanja ili curenja opasne tvari, smještaj opasnih tvari na brodu iako se njime ne rukuje već su u

tranzitu, skladištenje i prijevoz opasnih tvari na lučkom području ili na njegovom određenom dijelu kojim upravlja Lučka uprava Rijeka.

Članak 4.

Prilikom rukovanja opasnim tvarima, osobe koje rukuju tim tvarima po bilo kojem osnovu, dužne su pridržavati se odredaba Pravilnika o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama, te načinu sprječavanja širenja isteklih ulja u lukama, uputstva i/ili naredbi Lučke uprave Rijeka ili drugih nadležnih tijela donesenim temeljem ovlaštenja Pravilnika, kao i drugim važećim propisima Republike Hrvatske koji reguliraju rukovanje opasnim tvarima.

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na ovlaštenike koncesija koji obavljaju gospodarsku djelatnost rukovanja opasnim tvarima kao i na sve ostale fizičke ili pravne osobe koje na bilo koji način sudjeluju u rukovanju opasnim tvarima na lučkom području.

Članak 5.

Rukovanje opasnim tvarima mora se vršiti na način i pod uvjetima koji osiguravaju siguran rad (zaštitu ljudi i okoliša), posebno u odnosu na vrstu opasnih tvari, sredstvima ili uredajima kojim se vrši taj rad, prostoru na kojem se obavlja rad – rukovanje, vremenskim uvjetima koji vladaju u vrijeme obavljanja rukovanja opasnim tvarima, te uz odgovarajući nadzor stručne osobe ovlaštenika koncesije i/ili druge osobe koja ili za koju se obavlja taj rad.

Bez obzira na dužnost nadzora ovlaštenika koncesije i/ili druge osobe koja ili za koju se obavlja rukovanje opasnim tvarima, stručne osobe Lučke uprave Rijeka imaju pravo provoditi nadzor rukovanja opasnim tvarima i poduzimati mjere za koje je ovlaštena Pravilnicima ili drugim važećim propisima koji reguliraju rukovanje opasnim tvarima na lučkom području.

Nadzor iz stavka 1. i 2. ovog članka ni u kojem slučaju ne ograničava i/ili isključuje pravo nadzora rukovanja opasnim tvarima od strane Lučke kapetanije Rijeka i drugih nadležnih tijela.

Članak 6.

Ovlaštenik koncesije i/ili bilo koja druga osoba koja rukuje opasnim tvarima na lučkom području dužna je obustaviti rad ako nisu poduzete odgovarajuće zaštitne mjere posebno u odnosu na vrstu opasnih tvari s kojom se rukuje, sredstvima rada i stanju meteoroloških prilika koje vladaju za vrijeme rada.

U slučaju bilo kakve opasnosti ili havarije ovlaštenik koncesije ili druge osobe koje rukuju opasnim tvarima, dužne su o tome neodložno obavijestiti na najprikladniji način Lučku upravu Rijeka, Lučku kapetaniju Rijeka i druge odgovarajuće službe – vatrogasce, policiju i dr. i prekinuti bilo kakav daljnji rad dok se ne sanira havarija i utvrde uzroci takve havarije.

Članak 7.

Brod koji prevozi ili namjerava krcati opasne ili onečišćujuće tvari, odnosno vozilo koje prevozi takve tvari, ne smiju uploviti/ući na lučko područje prije nego što mu Lučka uprava Rijeka temeljem podnesene Deklaracije ne odobri uplovljenje odnosno ulazak na lučko područje.

Deklaraciju iz prethodnog stavka, lučkoj upravi dužan je podnijeti:

1. krcatelj ili ovlaštenik koncesije za opskrbu broda gorivom ako se opasne ili onečišćujuće tvari ukrcavaju u brod iz vozila
2. ovlaštenik koncesije ako se opasne ili onečišćujuće tvari ukrcavaju u brod ili u vozilo iz lučkog skladišta
3. brodar, zapovjednik ili pomorski agent ako se opasne ili onečišćujuće tvari iskrcavaju iz broda ili ako se nalaze na brodu u provozu.

Brod koji prevozi opasne ili onečišćujuće tvari mora imati detaljan plan ukrcanih tvari na brodu kao i drugu dokumentaciju iz članka 13. Pravilnika o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama, te načinu sprječavanja širenja isteklih ulja u lukama.

Vozilo koje namjerava ući na lučko područje i/ili ga napustiti, mora imati odgovarajuću dokumentaciju o vrsti, količini, posebnim uputstvima za rukovanje opasnim tvarima i sl.

Brodovima privezanim na području Lučke uprave Rijeka zabranjuje se prebacivanje brodskih ostatnih goriva (HFO) između brodskih tankova.

Iznimno od odredbe stavka 5. ovog članka, ukoliko je ugrožena sigurnost i plovnost broda, na traženje osobe koja upravlja brodom, Lučka uprava Rijeka može odobriti prebacivanje brodskih ostatnih goriva između brodskih tankova uz dodatni nadzor stručne osobe koju odredi Lučka uprava Rijeka.

Članak 8.

Ovisno o vrsti opasnih tvari, kao i vrsti manipulacija s opasnim tvarima na/ili iz broda, vozila, hidroaviona i/ili na bilo kojem dijelu lučkog područja, prije početka rukovanja opasnim tvarima mora se prethodno osigurati dostupnost odgovarajućim zaštitnim sredstvima koja se mogu u slučaju bilo kakve havarije upotrijebiti za zaštitu ljudi i okoliša.

Lučka uprava dužna je osigurati da su poduzete sve propisane opće i posebne sigurnosne mjere za rukovanje pojedinim vrstama opasnih tvari, te kontinuirano za vrijeme rukovanja opasnim tvarima provoditi red na području luke gdje se vrši rukovanje opasnim tvarima.

Ako lučka uprava ne odobri početak rukovanja opasnim tvarima na brodu, o tome će se odmah pisanim putem uz obrazloženje izvijestiti Kapetanija. Lučka uprava dužna je odmah pod ododbrenju dostaviti primjerak sigurnosne kontrolne liste Kapetaniji.

Ukoliko nisu ispunjeni uvjeti iz prethodnog stavka, zabranjeno je započeti s rukovanjem opasnim tvarima, odnosno u slučaju započetog rada, obustaviti daljnji rad dok se ne ispune uvjeti zaštite ljudi i okoliša.

Članak 9.

Zabranjeno je uskladištenje eksplozivnih tvari (Klasa 1) i radioaktivnih tvari (Klasa 7) na lučkom području. Njime se može rukovati samo u direktnoj manipulaciji brod – obala ili obratno, nakon čega brod odnosno vozilo mora napustiti lučko područje.

Rukovanje plinovima i/ili opasnim kemikalijama u razlivenom stanju koje se prevoze posebno građenim brodovima nije dozvoljeno vršiti na lučkom području.

Članak 10.

Ovlaštenici koncesija za korištenje lučke infrastrukture i suprastrukture te obavljanje aktivnosti na lučkom području dužni su u roku od 6 mjeseci uskladiti, odnosno donijeti svoj akt kojim će se detaljno regulirati rukovanje opasnim tvarima kod obavljanja svojih koncesijskih djelatnosti na lučkom području.

Akt iz prethodnog stavka mora biti u skladu s ovim Pravilnikom, Pravilnikom o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama, te načinu sprječavanja širenja isteklih ulja u lukama i drugim važećim propisima koji reguliraju poseban način rada i mjere zaštite s opasnim tvarima na području Republike Hrvatske.

Ovlaštenici koncesije iz stavka 1. ovog članka jedan primjerak svog akta iz ovog članka dužni su dostaviti Lučkoj upravi Rijeka.

Ovlaštenici koncesije iz stavka 1. ovog članka u roku od 30 dana imenovati će svoju stručnu osobu za kontrolu rukovanja opasnim tvarima i o tome izvijestiti Lučku upravu Rijeka.

Članak 11.

Nadzor nad provedbom odredbi ovog Pravilnika, kao i Pravilnika o rukovanju opasnim tvarima, uvjetima i načinu obavljanja prijevoza u pomorskom prometu, ukrcavanja i iskrcavanja opasnih tvari, rasutog i ostalog tereta u lukama, te načinu sprječavanja širenja isteklih ulja u lukama vršit će nadležna služba Lučke uprave Rijeka.

Nadležna služba Lučke uprave Rijeka iz prethodnog stavka dužna je s ovim Pravilnikom upoznati ovlaštenike koncesije na lučkom području.

Osobama koje na bilo koji način rukuju s opasnim tvarima na lučkom području, a nisu ovlaštenici koncesija, omogućiće se na prikladan način upoznavanje s ovim Pravilnikom.

Pomorski agent dužan je upoznati zapovjednika broda koji prevozi opasne tvari s odredbama ovoga Pravilnika i drugim propisima koji se primjenjuju u luci za vrijeme rukovanja opasnim tvarima.

Članak 12.

Rukovanje opasnim tvarima u luci i na brodu mora se prekinuti i istodobno zatvoriti svi ventilacijski otvori:

1. za vrijeme trajanja nepovoljnih vremenskih prilika koje mogu ugroziti sigurnost broda ili uređaja u luci
2. za vrijeme grmljavine i atmosferskih pražnjenja
3. kad se tankeru na koje se rukuje uljima približuje tegljač, dok se on ne priveže
4. kad dođe do kvara bilo kojeg uređaja kojim se rukuje uljima, a taj kvar može prouzročiti zagađenje mora ili ugroziti ljudske živote
5. kad dođe do požara na području luke.

II. RUKOVANJE POGONSKIM GORIVOM

Članak 13.

1. Opskrba brodova/hidroaviona pogonskim gorivom može se vršiti samo na mjestima koje je odredila lučka uprava uz suglasnost kapetanije.
2. Zapovjednik broda/hidroaviona ili po njemu ovlaštene osobe dužne su najmanje 24 sata prije početka opskrbe broda/hidroaviona pogonskim gorivom zatražiti odobrenje Lučke uprave Rijeka i dostaviti pisani Deklaraciju o opasnim ili onečišćujućim tvarima.
3. Opskrba broda pogonskim gorivom ne smije započeti bez odobrenja Lučke uprave Rijeka.
4. Opskrbe brodova pogonskim gorivom u luci Bršica potrebno je obavljati za vrijeme dnevnog svjetla i uz mjere opreza koje nalažu postavljanje zaštitne brane oko broda prije početka ukrcaja pogonskog goriva.
5. Po pravovremenom pozivu ovlaštenika koncesije za opskrbu broda pogonskim gorivom, plutajuću zaštitnu branu oko broda u luci Bršica postavlja koncesionar Lučke uprave Rijeka koji je za te poslove ishodio odobrenje.
6. Ako se brod opskrbljuje pogonskim gorivom iz drugog broda odnosno tankera, ovlašteni časnici na brodovima dužni su prije početka opskrbe gorivom dogovoriti postupke te o tome sastaviti sigurnosnu kontrolnu listu za opskrbu brodova gorivom (PRILOG 1), a u luci Bršica organizirati i postavljanje zaštitne plutajuće brane.
7. Zapovjednik broda dužan je obavijestiti Kapetaniju o početku i završetku opskrbe broda pogonskim gorivom.
8. Ako se brod snabdijeva pogonskim gorivom iz vozila, ovlaštenik koncesije za opskrbu broda gorivom dužan je prije samog početka opskrbe:
  - za cijelo vrijeme trajanja opskrbe broda gorivom osigurati nadzor stručne osobe ovlaštenika koncesije i/ili druge osobe koja ili za koju se obavlja taj rad a koja posjeduje Svjedodžbu o sposobljenosti za rad s opasnim teretima (D-22)
  - osigurati nazočnost dežurnog inspektora Lučke uprave Rijeka prije početka ukrcaja goriva u brod

- u luci Bršica osigurati postavljanje zaštitne plutajuće brane oko broda.
9. Zapovjednik ili ovlašteni časnik na brodu i stručna osoba ovlaštenika koncesije dužni su poduzeti sve propisane mjere zaštite od požara, kao i mjere za sprečavanje onečišćenja morskog okoliša, te prije početka opskrbe broda gorivom, ispuniti „Sigurnosnu kontrolnu listu za opskrbu brodova gorivom“ (PRILOG 1).
  10. Za vrijeme opskrbljivanja broda pogonskim gorivom zabranjeno je kretanje na brodu ili obali osobama čije prisustvo tu nije neophodno.
  11. Opskrba broda pogonskim gorivom mora se prekinuti za vrijeme trajanja nepovoljnih vremenskih prilika, grmljavine i atmosferskih pražnjenja.
  12. Brod koji se opskrbljuje pogonskim gorivom dužan je za vrijeme boravka u luci danju istaknuti crvenu zastavu, a noću crveno svjetlo vidljivo sa svih strana.
  13. Brodski plan u slučaju opasnosti od onečišćenja uljem (SOPEP – Shipboard Oil Pollution Emergency Plan) mora biti u pripravnosti.
  14. Tijekom opskrbe gorivom hidroaviona iz vozila mora se na mjestu opskrbe osigurati prisutnost vatrogasnog vozila sa svom potrebnom opremom, a posebno opremom za gašenje požara uzrokovanim zapaljenjem avionskog goriva.
  15. Mesta na kojima se vrši isporuka goriva moraju biti propisno označena, pristupačna interventnim vozilima i zaštitnim sredstvima za slučaj opasnosti, te snabdjevena protupožarnim cjevovodima.
  16. Uporaba savitljivih cijevi za opskrbu broda gorivom može se dozvoliti samo ako se ispune sljedeći uvjeti:
    - da savitljiva cijev posjeduje atest s posljednjim datumom testiranja ne duljim od 12 mjeseci
    - da je označen maksimalni radni tlak
    - da je označena minimalna i maksimalna radna temperatura tekućine
    - da nema vidljivih mehaničkih oštećenja.
  17. Na lučkom području nije dozvoljeno ostavljanje vozila nakrcanih opasnim tvarima bez nadzora.
  18. Kapetanija može iz sigurnosnih razloga i zaštite ljudskih života i okoliša te nepridržavanja propisanih odredaba, zabraniti početak i daljnju opskrbu broda pogonskim gorivom, kao i narediti brodu, odnosno vozilu da napusti luku.
  19. Zabranjena je opskrba broda pogonskim gorivom i drugim materijalom za vrijeme rukovanja opasnim tvarima.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Lučke uprave Rijeka.

Članak 15.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje vrijediti Pravilnik kojim se određuju posebne sigurnosne, zaštitne i druge mjere kod rukovanja opasnim tvarima na lučkom području kojim upravlja Lučka uprava Rijeka (UV LUR, 20.10.2005.).

Članak 16.

Ovlašćuje se ravnatelj Lučke uprave Rijeka na donošenje uputstva za provedbu ovog Pravilnika.

Uputstva donesena u smislu prethodnog stavka obavezna su za sve korisnike lučkog područja Rijeka koji po bilo kojem osnovu koriste to područje.

PREDSEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA:

(prof.dr.sc. Bojan Hlača)

Objavljen dana: 14.09.2018.

Stupio na snagu: 22.09.2018.

Potvrdio ravnatelj: [Signature]